

Karadžić osporava iskaz sudskog veštaka o Srebrenici

Author: Velma Šarić

Okrivljeni tvrdi da je Međunarodna komisija za nestala lica pristrasna institucija.

Piše: Velma Šarić iz Sarajeva (TU br. 734, 23. mart 2012.)

Bivši predsednik bosanskih Srba, Radovan Karadžić, osporavao je ove sedmice zaključke sudskog veštaka čija je organizacija zadužena za prebrojavanje i identifikaciju posmrtnih ostataka koji su nakon srebreničkog masakra, počinjenog 1995. godine, pronađeni u masovnim grobnicama.

Svedok optužbe Tomas Parsons (Thomas Parsons) trenutno je direktor za sudsku medicinu pri Međunarodnoj komisiji za nestala lica (MKNL), dok je pre toga radio u laboratoriji za DNK-identifikaciju pri vojsci Sjedinjenih Država. Pred Haškim tribunalom je svedočio na još dva suđenja koja su se ticala Srebrenice.

Sedište MKNL-a je u bosanskoj prestonici Sarajevu; u pitanju je institucija koja je osnovana radi podrške Dejtonskom mirovnom sporazumu, kojim je 1995. okončan rat u Bosni i Hercegovini. Trenutno je to najveći svetski program sudske medicine za identifikaciju ljudskih ostataka – naveo je svedok.

MKNL-ov spisak žrtava koje su pronađene u Srebrenici i oko nje bio je uveden među dokaze, ali nije objavljen zbog toga što neke porodice žrtava još uvek nisu obavestene o tome da su im rođaci identifikovani – saopštilo je tužilaštvo sudu.

Karadžićev pravni savetnik Piter Robinson (Peter Robinson) usprotivio se tome da taj spisak ostane neobjavljen, rekavši da treba ukinuti odluku o tajnosti kako bi zaključci MKNL-a postali dostupni javnosti.

„Nakon što identitet tih osoba bude objavljen, neko ko je danas živ i zdrav mogao bi da nazove iz Solt Lejk Sitija i kaže da je živ, umesto da ga smatraju žrtvom“, kazao je Robinson sudijama.

Uprkos tome što je, kao demilitarizovana „bezbedna zona“ Ujedinjenih nacija, uživala zaštićeni status, početkom jula 1995. Srebrenicu su počele da granatiraju snage bosanskih Srba, koje su je potom zvanično zauzele 11. jula. Narednih je dana na različitim okolnim lokacijama bilo ubijeno oko 8,000 bošnjačkih muškaraca i dečaka. Taj masakr su i Haški tribunal i Međunarodni sud pravde (MSP) proglasili genocidom.

Karadžić je predsednik bosanskih Srba bio od 1992. do 1996. godine, a pripisuje mu se individualna i komandna odgovornost za Srebrenicu, kao i za opsadu Sarajeva – koja je trajala 44 meseca, i u kojoj je poginulo gotovo 12,000 ljudi.

U optužnici protiv njega se – u ukupno 11 tačaka – navodi da je on odgovoran za zločine genocida, progona, istrebljenja, ubijanja i prisilnog razmeštanja stanovništva, čime je „doprineo ostvarenju cilja – trajnog uklanjanja bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sa teritorije na koju su pravo polagali bosanski Srbi“.

Karadžić je uhapšen u Beogradu, jula 2008., nakon što je 13 godina proveo u bekstvu. Iskazi svedoka na njegovom suđenju traju od aprila 2010. Okrivljeni se u sudnici brani samostalno.

Parsons je posvedočio da su „osim 6,606 žrtava iz Srebrenice koje su identifikovane, pronađeni i posmrtni ostaci još 166 osoba, čija identifikacija još uvek nije moguća“.

On je rekao da je nemogućnost identifikacije ove grupe posledica nepostojanja preživelih „čiji bi DNK mogao biti iskorišćen kao materijal koji je uporediv sa DNK-om žrtava“

Parsons je sudskom veću rekao da je „identifikacija proces koji traje, usled čega ne čudi da je ovaj broj veći od prethodnih 6,530“ – što je cifra koju je on naveo u svom prethodnom izveštaju pripremljenom za potrebe tužilaštva.

Tokom unakrsnog ispitivanja, Karadžić je tvrdio da je MKNL „američkim sredstvima finansirana i kontrolisana institucija“, koja je otuda pristrasna. Opširno je obrazložio svoju nameru da ospori sve zaključke do kojih su došli Parsons i MKNL, kao i svoje planove da „unajmi vlastite stručnjake“.

Odgovarajući na tvrdnju okrivljenog da je MKNL pristrasan, svedok je rekao da postoji „preko 20 vlada koje finansiraju rad te komisije“, te da ona ima i nezavisnu upravu.

Karadžić je rekao i da „najnovija otkrića muslimanske strane . . . dokazuju da MKNL greši“.

„Pogledajte šta su rekli visoki predstavnici Muslimana, poput Amora Mašovića [direktora bosanskog

Instituta za nestale osobe] i Mirsada Tokače [direktora Istraživačko dokumentacionog centra]. Oni kažu da na tim spiskovima koji se tiču Srebrenice postoji 500 ljudi koji su još uvek živi“, izjavio je okrivljeni.

Svedok je rekao i da ne zna „na koje je spiskove okrivljeni mislio“, ali da tih 500 ljudi ne mogu „nipošto biti ni na kakvom spisku identifikovanih koji je MKNL načinio poređenjem DNK“.

Karadžić je, međutim, kazao kako mu je „poznato da je muslimanska strana nedavno saopštila da je nekoliko stotina ljudi proglašeno mrtvima na temelju činjenice da su im amputirani delovi tela nakon operacije nekako zalutali u DNK-laboratorije“.

Parsons je na to odgovorio da nikada nije čuo ništa slično i da je „veoma malo verovatno da je takva tvrdnja uopšte tačna“.

„[MKNL] ne radi u svetu 'strana', svejedno da li je u pitanju muslimanska ili neka druga, [nego] pokušava da identifikuje ljude koji su nestali tokom sukoba u bivšoj Jugoslaviji – bez obzira na nacionalni, verski ili bilo koji drugi identitet“, kazao je svedok.

Suđenje se nastavlja iduće sedmice.

Velma Šarić je saradnica IWPR-a iz Sarajeva.

Topic: Medunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju

Focus: ICTY - Radovan Karadžić
Trial

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/karadzic-osporava-iskaz-sudskog-vestaka-o>